

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL REZOLIUCIJOS PROJEKTO

Finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezoliucijos „Dėl kreipimosi į Europos Komisiją dėl registravimosi pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais ribos padidinimo“ projektą, kuriame siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritarti, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerija kreiptųsi į Europos Komisiją su prašymu nuo 2021 m. sausio 1 d. padidinti Lietuvoje taikomą metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda registravimosi pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtojais prievolė, ribą nuo 45 000 iki 55 000 eurų.

Pažymėtina, kad 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva), kuri yra pagrindinis dokumentas, reglamentuojantis apmokestinimo PVM tvarką Europos Sąjungoje, XII antraštinės dalies 1 skyriuje valstybėms narėms suteikiama galimybė smulkiojo verslo įmonėms taikyti specialias schemas, įskaitant galimybę nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija tam tikros ribos.

Valstybėms narėms, kurios įstojo po 1978 m. sausio 1 d., metinės apyvartos riba nustatyta PVM direktyvos 287 straipsnyje – Lietuvos Respublikai buvo nustatyta 29 000 eurų riba (PVM direktyvos 287 straipsnio 11 punktas).

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį Europos Sąjungos Taryba, remdamasi Europos Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narėi imtis specialių priemonių, nukrypstant nuo šios direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių vengimui ir sukčiavimui. Tačiau PVM surinkimo procedūros supaprastinimo priemonės negali daryti įtakos, nebent labai nedaug, valstybės narės mokesčių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, bendrai sumai.

Valstybė narė, pageidaujanti taikyti nuo PVM direktyvos nukrypstančias priemones, turi siųsti prašymą Europos Komisijai ir pateikti jai visą būtiną informaciją. Prireikus papildomos informacijos, Europos Komisija turi kreiptis į atitinkamą valstybę narę per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Gavusi visą informaciją, Europos Komisija per vieną mėnesį atitinkamai informuoja prašymą pateikusią valstybę narę ir perduoda prašymą jo originalia kalba kitoms valstybėms narėms. Per 3 mėnesius nuo informavimo dienos Europos Komisija pateikia Europos Sąjungos Tarybai atitinkamą pasiūlymą arba, jei ji nepitaria prašomai nukrypti leidžiančiais nuostatais, komunikatą, kuriame išdėsto savo nepritarimo priežastis. Šios procedūros bet kuriuo atveju turi būti užbaigtos per 8 mėnesius nuo dienos, kada Europos Komisija gauna prašymą.

2011 m. gegužės 30 d., vadovaudamasi minėtu PVM direktyvos 395 straipsniu, Europos Sąjungos Taryba suteikė Lietuvos Respublikai teisę iki 2014 m. gruodžio 31 d. nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 45 000 eurų sumos, priimdama Europos Sąjungos Tarybos įgyvendinimo sprendimą 2011/335/ES, kuriuo leidžiama Lietuvos Respublikai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl

pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio. Vėliau šios priemonės taikymo laikotarpis 2 kartus buvo pratęstas (2014 m. lapkričio 7 d. Europos Sąjungos Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/795/ES ir 2017 m. spalio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/1853). Pagal paskutinį suteiktą leidimą Lietuvos Respublika turi teisę nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 45 000 eurų ribos, iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikai suteikto leidimo galiojimo pabaigą, Finansų ministerija mano tikslinga artimiausiu metu kreiptis į Europos Komisiją dėl teisės toliau taikyti didesnę metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribą, nei nustatyta PVM direktyvos 287 straipsnio 11 punkte.

Be to, Finansų ministerija mano, kad tikslinga, teikiant Europos Komisijai prašymą, prašyti leisti taikyti didesnę metinės apyvartos ribą, nei šiuo metu nustatyta 45 000 eurų riba.

Didesnės metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribos nustatymas ypač būtų naudingas smulkiąjam verslui ir smulkųjų verslų vykdančioms fiziniams asmenims, ūkininkams, kuriems taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, taip pat asmenims, kurie verčiasi paslaugų, už kurias atskaitomos sąlyginai nedidelės PVM sumos, teikimu galutiniams vartotojams. Tokia priemonė taip pat pagelbėtų smulkiąjam verslui, nukentėjusiam nuo naujojo koronaviruso (COVID-19) pandemijos.

Padidinti Lietuvoje taikomą šią metinės apyvartos ribą Finansų ministerijai taip pat pasiūlė ir smulkiąjam verslui atstovaujantys asocijuoti asmenys. Teikdami pasiūlymą jie rėmėsi 2020 m. vasario 18 d. priimta Tarybos direktyva (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais. Šioje direktyvoje, kuri įsigalios nuo 2025 m. sausio 1 d., nustatyta nauja visoms valstybėms narėms leistina nustatyti maksimali nacionalinė prekių tiekimo ir paslaugų teikimo metinės apyvartos šalies teritorijoje riba – 85 000 eurų. Atsižvelgdami į šios direktyvos nuostatas, smulkiąjam verslui atstovaujantys asocijuoti asmenys siūlo jau nuo 2021 m. sausio 1 d. Lietuvoje nustatyti 85 000 eurų ribą.

Tačiau, įvertinusi tai, kad nuo 2011 m. gruodžio mėn. iki 2020 m. balandžio mėn. Lietuvos Respublikoje infliacija sudarė 14,2 proc., Finansų ministerija mano, kad tikslinga prašyti nuo 2021 m. sausio 1 d. padidinti metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribą nuo 45 000 iki 55 000 eurų.

Metinės apyvartos ribos padidinimas iki 55 000 eurų atitiktų PVM direktyvos 395 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl valstybės mokesčių pajamų netekimų – dėl tokio ribos padidinimo valstybės biudžetas papildomai netektų apie 6,4 mln. eurų pajamų iš PVM (iš viso dėl išlygos pratęsimo ir ribos padidinimo – apie 20 mln. eurų) per metus. O metinės apyvartos ribą padidinus nuo 45 000 iki 85 000 eurų metiniai netekimai sudarytų apie 26 mln. eurų.

Be to, didesnės metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribos nei indeksuotos infliacijos dydžiu nustatymas nebūtų pagrįstas, nes šiuo metu Lietuvos Respublikai suteikta teisė taikyti vieną didžiausių ribų, palyginti su kitomis valstybėmis narėmis. Daugelyje valstybių narių, kurių ekonomikos, įmonių ir jų apyvartų dydis gerokai didesnis negu Lietuvos Respublikos, taikoma mažesnė arba panaši metinės apyvartos riba, palyginti su Lietuvos Respublikoje taikoma riba, todėl Lietuvos Respublikoje nustatyti labai aukštą ribą nebūtų ekonomiškai pagrįsta (duomenys apie kitose valstybėse narėse taikomas metinės apyvartos ribas pridedami).

Taip pat pažymėtina, kad dėl metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribos padidinimo iki 55 000 eurų buvo kreiptasi į valstybės institucijas ir asocijuotas struktūras (asociaciją „Investors’ Forum“, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmus, Lietuvos verslo konfederaciją, Lietuvos pramonininkų konfederaciją, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybą, Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociaciją, Lietuvos auditorių rūmus, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociaciją, Lietuvos mokesčių mokėtojų asociaciją,

Lietuvos darbdavių konfederaciją, Lietuvos prekybos įmonių asociaciją). Pridedamas gautų atsakymų ir nuomonių vertinimas.

Pažymėtina, kad Europos Sąjungos Tarybai priėmus teigiamą sprendimą galės būti rengiamos atitinkamos Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisos.

Atsižvelgdami į tai, kad prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti Europos Sąjungos institucijose duotas maksimalus 8 mėnesių terminas, prašome įtraukti šio klausimo svarstymą į artimiausią Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimą.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos kreipimosi į Europos Komisiją dėl registravimosi pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais ribos padidinimo“ projektas, 1 lapas.

2. Duomenys apie kitose valstybėse narėse taikomas metinės apyvartos, kurią viršijus atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais, ribas, 1 lapas.

3. Valstybės institucijų ir asocijuotų struktūrų atsakymų ir nuomonių vertinimo suvestinė, 3 lapai.